

БҮРЯТ-МОНГОЛ ҮНЭН

ВКП(б)-эйн Б.-М.
Обкомой ба
БМАССР-эй Верховно
Соведэй Президиумэй
О Р Г А Н.

KOLXOONIGUUDAI SJEEDJIJI DOSTOINOR UGTAXA

„Kolxoozuudai obščeestvenne gazarnuudilj yrlgeheэ xama-gaalka xemzeenyyd tuxai“ BKP(b)-ein Centraalbna Komiteedei ba SSSR-ei Arada Komissarnuudal Soveedei togtool soo xelgedexen:

„1939 onoi namar kolxoozniguudai sjeedjiiji zarlaxa, tereen deere, xydөө азaxiin arteeliin ustaavta zahabarinuudilj oruul-xa tuxai asuudal tabixa“.

Ene sjeezd болбол kolxooz-no dereevniin азabaidalda, by-xii oronoi азabaidalda jixe ud-xašanartai baixa geeše. Sjeezd xadaa kolxoozuudai xygzeltēn jamar gigaant jixe alxamuudaar jabaza baihiljins, manai залуу socialistis газartariaalan болбол коммунизм теезе зам деере улам шне шне илтануудилж jamar гахамсагаар тулаза байhiljins харуулх байна. Xydөө азaxilji kollektivizaalga dyrgedee, kolxoozno strol eseslen byxēzөө. „Kolxoozuud болбол eseslen beixizyylegdee ba xatuuzulagdaa, xarin mynөө, азaxiin socialistis sisteeme xadaa manai газartariaalaangai gansal foormo myn“ (Staanin). Тийме болxoolooroo, socialistis revolyuciiin тон берхеесэлтэ zorilgonb шидxegdee.

Xeden arbaad millioon xynyyd болбол өөхөдгөө азabaidalji kolxoozuudtai xododoo xolboo. Tedener xadaa kolxoozno zamda oroo, obščeestvenne азalai byxii bajariiji mederee. Xydөө азaxiin arteeliin staalinska ustaavai johoort me-shehen ba xydelmeriilen zil-nyyd болбол өөхөдгөө баян yzelnyydiji asarana. Azalta ydernyydei талаар доходоост хелберегеги ургана, ygeirge ba гулрашгаа ygei болоо, zazitōon азabaidal elite болоо Zygeer, soveed xynyyd xadaa тулхан jyme deeree байсадag ygel. Kolxoozno obščeestvenne азaxiin тулал jixe argabada-lnuudans xysed xeregledeegyi. Oroohoto kылтыренyydei, xioo-pogoi, loonoi, saaxarna sviook-liin rekoordno urgasanuudilji abdag, xydөө азaxiin staxaa-novcuudai ziseenyyd болбол xy-dөө азaxilda азalai bytөөsin urgaltilin jamar jixe argabada-lnuudains tuxai jynhees hai-naar xelene.

Obščeestvenne kolxoozno азaxilji beixizyyle ba yrged-xexе tuxai anxaralaa—mynөө, ynen sexe kolxoozniguud xad-aa lime le hanaltaigaar аза-huunad.

Kolxoozno maassanuud болбол паarti ба pravitelstvlin xemzeejabuulganuudilji debzel-teteiger ugtaba. Kolxoozno de-reevnl xadaa паartiin Centraalbna Komiteedei togtoomzodo, kolxoozniguudai sjeedjiiji зарлагда poolnuud deere socialistis so-revnantiin шне debzelteer, so-ciallis азalai шinenyyd rekoor-duudaar xariuusaba. Soveed aradai urdanh, Lenin-Staalinai паartiin urdanh коммунизмiin торзestvoodo xyrexe gehen ne-ge le zorilgonuud байна.

Mynөө dereevnide xaluun yje байна. Urgasa xuriaalga—xydөө азaxiin zilei egeel xariuusalgata ylen exilxēn. Kolxoozniguud, MTS-удai ба sov-xoozuudai xydelmerised xadaa staalinska 8 milliaard pyyd oroohonoi тyлөө, byxii кыл-tyrenyydei ynder urgasilin тy-лөө, xydөө азaxiin машилануудилж образцоовор xeregledegin тyлөө so-revnovaalna. Xuriaal-giin exileed baigaa raioonuud-haa tyryyšin medeeselnyyd болбол ene zilde, exe orono-

goo enxe haixan baidalda, so-ciallis азalaiгаа алдар solodo, xuriaalgilji ylemze jixe амзал-taigaar ynergexe gehen kolxoozniguudai xaluun dura xy-sel tuxain gerseleden.

Xuriaalglin yсөө exileegyi rai-oonuudai, xuriaalgada serjooz-no beledxel jabaza байна. Ty-ryy kombainloornuudai ujalga-nuudans xeregeer byxezyyle-dee. Dnepetrovskoo ooblas-tiin, Mechatnianska MTS-in, Byxesojuuzna xydөө азaxiin viistavkede kandidaadaar bata-lagdahan kombainoor nyxer Nečiporenko болбол Moskva-da ošotoroo өөрлөгөө ujalgilj dyrgexeer—„Staalinec“ kom-bainaar 1000 gektaar xuriaaxa geze bodomzolono. Mašilnans narin nigtaar beledxegdenxel, xynyyden өөхөдгөө луури-нуудилж ба ujalganuudilji me-denxel, ucaastoguudans yze-gdenxel ба сагагданxai.

Staalinska ooblastiin kombai-nuornuudai xuriaalglin urda teexil sovešcaani interesteer-nygeөө. Sovešcaanida xabaa-dagdaa xadaa yrgasa xuriaal-gilji geegdelnydygeer xydel-meriin 15 yderel toršo soo ynergexe, 10-haa doošo biše procent goriyyčilji ekonoo-milxo, „Kommunaar“ kombain deere 20-hoo doošo biše ba „Staalinec“ kombain deere 30-haa doošo diše gektaar sytoč-ne bytөөsilji тулаза geze ujal-ganuudilji abba.

Partiina ба komsomool'sko organizaacanuudai zorilgonb—byxii xyseerenb, болсөvilg da-laisatalgaar so-revnovaanilji del-geryylxe, maassanuudai agu-uji xe xydelөөji tologoloxo. Kolxoozniguudai sjeedjiiji dostoi-noor ugtaxa, tereenilji kolxooz-no yllēdberilin byxii ucaasto-guud deere илтануудаар ugtaxa, byxii кылтыренyydei ex-xim urgasilji тулаза, xuriaalga ба beledxelgilji eximeer yn-nygerexe, kolxoozuudai ба kolxoozniguudai ynder doxoo-duudilji xangaxa—xydөө азaxiin byxii zilji lime loozung doro ynergexe xeregtei. Raioon-toi raioonoi so-revnovaani, kolxoozuudai, brigadanuudai, zve-noonuudai, agregaaduudai so-revnovaani, indivydaalna so-revnovaani organizovaalka xe-regtei.

Gazeedydyilji unšalga, poli-tičeske informaacanuud, besee-denyyd, xanlin gazeedydyilji gargalga, polivoi staanuudta kinokartilnauudilji demonstri-rovalga—ede bygedilji gargalga, polivoi staanuudta kinokartilnauudilji demonstrirovalga—ede bygedilji šadamaraar ба sag soonb xereglexe xeregtei.

Xebelde, ilangajaa raioondo xebelde jixe root байна. Kolxoozno yllēdberide eximeer xydelmeriledeg xynyydiji xa-ruulxa ба тixetei xamta, loo-derьnuudilji, caastna-ymšlin elemeentnydyilji eliryyxe ба butasoxixo johotoi.

Paartiin CK-gei Malska plee-nynei togtoolnuud, Byxeso-juuzna xydөө азaxiin vlistav-ke, kolxoozniguudai sjeed—ede bygede xadaa socialistis газartariaalanda Lenin—Staalinai паartiin anxaral ба xaixaramza тuxains xelene, ede bygede xadaa kolxoozuud ба sov-xoozuudai xelberегеги debzeltil-jins gerselegse myn. Kolxooz-no тарлаасад болбол ene anxa-ral ба туһаламzadan xyse-d hain urgasaar, xuriaalga ба beledxelgenyydiji eximeer orga-nizaacalgaar xariuusaxa байна. („Praavdiin“ tyryy bišeghee)

TASS-iiN MEDEESEL

Soveedske-mongool'sko seregei štaabai ijyniin 27 me-deegee, Mongol Arada Respyyblikin territorido, terenei xilehee 120 kilomeetr газarta байхан Tamcag-Bulagai rai-onoo japoono-manzuurska aviaaciiin шне dobtololgo болhon байна. Japoono-manzuurska aviaaca xadaa 80 šaxuu istrebitel-nyyd ба 30 bombavoozonuudtai baigaa. Sag zuurilin bail-daanda japoonsko 7 samoliooduud (terenei тоодо xojoriin bombardirovšig) buta soxigdao. Soveedske-mongool'sko aviaaciiin sostaavhaa өөрлөгөө баазада 6 samoliooduud ba-saagyi ба bederelge yrgelzelheer. Bombardirovshokoo Ba-jan-Tymenei dergedexi xojor ger gemtehen ба 5 xyn šarxa-tahan байна.

„....Mongol Arada Respyyblikin xilenyydiji өөхөдгөө xilenyydtel adaliaar, tiime erideer xamagaalxabdi“ (V. MOOLOTO V

DAINIJI YYSXEGŠEDTE XARIUU BOLGON, EXE ORONOIGOO OBOROONIJI ULAM BEXIDXEJE

Ijyniin 26-nai yder, ydin xoino 4 caas болxotoi xamta, manai respyyblikin industriaal-na gigaant—PVRZ-gei xydel-merised, inzeneerne—texničes-ke xydelmerilegšed, slyyzašci-nerel xysen tyges mitting бол-bo.

Ene mitting deere 4000 šaxuu xynyyd suglaraba. Vagoon-no ceenyydei kollektiv болбол ulaan znaamijaa barlxa, koloon-nooroo jirehen байна. Zavoo-doinь FZY geze hurguulilin huragšanar тон organizovan-noor jiree.

Širem šudxaxa ceexilxid болбол aguuljxe Staalina, Obo-roonin bulad narkoom nyx. Vorosillovoi, paarti ба Pravil-telstvlin xytelberilegšedei port-reedydyilji barlxa, omogolgoor, zoringolgoor mittingde jirebed. Terešelen, busad ceexilin xydel-merised, inzeneerne—texničes-ke xydelmerilegšed ба slyyzašci-ner xadaa koloonno, koloonnooroo darii suglarhan baixa jym.

Mitting deere suglaragšad болбол Mongoloi xile deere, ja-poonsko-manzuurska vojeen-šcinlin buzар bulai provoka-cioonno jabuulga tuxai medee-

selilji ton anxaraltaigaar sonos-hon байна.

Ene medeesel tušaa SSSR-ei Verxooovno Soveedei depytaad nyx. Tkačov yge xelebe: „Japoonsko samurainuudai ene buzар bulai provokacioonno ja-buulga xadaa manai soveed gyrenilji, dainda tatan oruulxi-lji hedeheh, tedenei xoroto ja-buulga myn. Manai aguul hai-xan oronoi азalšad xadaa ja-poonsko samurainuudta xariuu болгон, Kommunis paarti ба tereenei Staalinska Centraalna Komiteedilji toiron yсөө niag-laar zagsaxa байна. Azalaigaa bytөөsilji ulam ygeze, oronoigoo ekonoomikiin halbaran xy-gexiin тyлөө temesexēn“—geze xelebe.

„Bidentei xani barisaatai bai-han Mongol Arada Respyyblike mandag“—gehen nyxer Tka-čovoi tygesxeleibn ygilji, tus zavoodoi kollektiv xadaa xy-sen tyges aplodismentnydeer ugtahan байна.

Parovoozo-sboorno ceexilin tyryy staxaanovec nyx. Zelez-niakoov yge xelebe. Tere xadaa oborooniilji bexidxelgede zo-riiulagdahan шне urihalamzilji-geе ygilji dyrygebe.

gargaxa tuxai duradxaliji oruul-han ба manai ene eriltilji, xan-gaxiin tula, Soveed pravitelst-vilji gulxa geze duradxahan байна. Tigeed: „Manai zavoo-doi olomiangana kollektiv болбол japoonsko samurainuudai provokacioonno jabuulgada, Staalinskaar, болсөvilgšelen erid šangaar xariuusaxa“—geze, xelehen байна. Mitting deere suglaragšad xadaa nyx. Zelez-niakoovoi duradxaliji bajartai-gaar, nerjeme aplodismentny-deer ugtaa.

Koteelne ceexilin staxaanovec nyx. Maliinkin gegse ves-typaalba. „Bidentei xani barisaatai baihan Mongol Arada Respyyblikin xile xadaa manai aguuljxe socialistis gyrenei xama-gaalga doro baixa. Soveed oron xysetei, temeseze šadaxa, dalsadilji өөхөдгөө territoori deere ygei xeze šadaxa geze, galzuu samurainuud medeg. Manai oronoi hyrtei arad болбол nyxer Staalina nereteiger jabaza, Soveed oronoigoo ulaan znaami doro jabaza, xoroto dalsadilji bodxlinь bolitor buta soxixoor belen“—geze, өөрli-riulagdahan шне urihalamzilji-geе ygilji dyrygebe.

Zavoodoi intelligenciin zygh-eē nyx. Kysteenko yge xele-hen байна: „Manai oronoi pat-riooduud, temeselde xatuuzah-xan xynyyd болбол samolioo-duud, taanknuud, kreesenyyd ба busad olon mašilnauudilji zoloodoxol. Tedener xadaa baatarnuud šingleer dobtolxol. Manai zavoodoi intelligence болбол japoonsko vojeenšci-nlin provokacioonno jabuulga-da, tyges xysete xariuu ygege gehen soveed arada xyse ty-ges goolstoi negedene. Bide intelligentynd болбол obo-rooniilji beixizyylgede zorluu-lagdahan шне urihalamza gar-gaxa tuxai duradxaliji xaliu-naar ugtanabdi“—geze ygejөө dyrygebe.

Yge xelegšed, buldaaa, urihalamza gargaxa tuxai tere duradxalnuudilji bajarin jixe ba-jaraar ugtaa. Tus mitting болбол шне urihalamzilji, gargaxilji Soveed pravitelstvlin gulxa, samurainuudta xatuu šanga xariuu ygege geze rezoliyyce soogoo bišehen байна.

ŠAPOŠNIKOV.

Oboroonno xydelmeriiji yrgen dalaisatalgaar jabuulxa

Burmogopromsojuuzai ses-teemlin „promkopit“ geze pro-marteeliin xydelmerisedei ба slyyzašci-nerai mitting xadaa ijyniin 26-nai yder, ydešlin 6 sagta болbo.

Mittingde jiregšed болбол Mongol Arada Respyyblikin xile deere, japoonsko-manzuur-ska provokacioonno jabuulga-nuud tuxai nyx. G. I. Ignaat-jeval medeeseliji sonosoo. Til-geed, ene provokaacada xari-riuu болгон, oboroonno ба osoa-viaxilmai xydelmeriiji exim hainaar jabuulxa, vojeenno-teexnikilji šudalagada, kolle-

ktivolgoor byxii čleengyydiji xysed xanduulxa geze mittingde rezoliyyce soo bišehen байна.

Tereenhee gadna, ijynyn ha-ringaa yllēdberilin plaaniilji 130 proc, xojordugaar kvartalaigaa plaaniilji 120 proc. dyrgexebdi geze ujalganuudilji abhan baixa jym.

Kvaas xedeg zavoodhoo nyx. Šaaver gegse yge xelexe zuu-раа, ijynyn hariingaa yllēdber-riin programmiilji 185 proc. dyrgexebdi geze ujalga ygbe.

Dambiin

Kiljevskе Vojeenne ookrugol N-ske čaastilin laagersta.

ZURAG DEERE: Taktičeska zaniati deere bojevoi ба političeske beledxelgin olitčignuudai pylimootno huralsal.

(TASS-ин фотоxooniko).

TASS-iiN medeesel

Mongol Arada Respyyblikin mongool'sko-soveed seregei štaabhaa abhan medeegee, ijyniin 26-da ja-poonsko aviaaca xadaa 60 istrebitelnyydtelgeer Byjer-Nuurdaxi raioonoi xililji daxin ebdehen байна. Mongol Arada Respyyblikin Mongolriiba raioonoi territoori deere agaарai baildaan bolzo, 50 soveedske-mongool'sko sa-moliooduud xabaadaa.

Baildaanь xadaa xojor caas šaxuu yrgelzelze, šanga xatuu xaraaktartai ба japoonsko aviaacilji butasoxilgoor dyryrehen байна. Japoonsko aviaaca болбол baildaanai ga-zarhaa soveedske—mongool'sko istrebitelnyydeer Ganь-čzyr raioon xyrtar namnagdaza, terjedehen байна.

Baildaanda Japoono 25 istrebitelnyyd ygei xegdee. Baildaana 3 istrebitelnyyd busaagyi ба tereniiji bederelge yrgelzelheer байна.

RSFSR-ei Narkomzdraavai rentgenoloogi ба radio-loogiin Centraalbna instityyde V. M. Moolotovoi nere olgoxo tuxai

1939 onoi ijyniin 22-to, Centraalbna instityyde V. M. RSFSR-ei Narkomzdraavai ren-tgenoloogiin ба radioloogiin

FIZKYLBTYURNIGYUDEI GOOLOS

Ene onoi ijyniin 26-nai yderel xydelmeriin hyyleer, Bur-mogopromsojuuzai dergedexi „Spartak“ geze fizkylbtyrne oobščestvin чleengyyd—akti-vistnuudai suglaan болhon байна.

Tus suglaan болбол Mon-gol Arada xile deere, ja-poonsko-manzuurske vojeen-šcinlin—xoroto muuxai samu-rainuudai provokacioonno ja-buulganuud tuxai medeeseliji duulaba. Suglaanda jiregšed—fizkylbtyrnygyd болбол ton jize duraa gutaalgaar, Japoons-ko fašlistnuudai tere provoka-cioonno jabuulgiljins sonosoo.

Yge xelegšed xadaa manai xysen tyges Socialistis Oron болбол Mongol Arada respyyblikin xililji, өөрлөгөө xililji ja-maraar xamagaaldag, hem, te-reendeel adli, tiime erid šan-gaar xamaalka байна. Ulaan Aarmi болбол xyn tyreltenei rstoorido yzgedөгьl hyrtei xy-sen myn Tere xadaa dalsadilji, өөхөдгөө territoori deere ygei xeze šadaxa.

Manai orono 1 fizkylbtyrni-gyyd болбол Paarti ба Pravil-telstvlin prikaaz ygehen darii, nege xyn šingleer, exe oronoо xamagaalxaар belen. Bidentei

xadaa japoonsko fašlis noxoi-nuudta, xatuu šanga xariuu ygege gehen soveed aradaigaa goolstoi negedebdi. Aguuljxe Staalinai алдар nere болбол dai-sadilji tyrgenөөр buta soxixo jabadalda, bidentilji zorizuuлна, g.m. ygenyydiji xelebed.

Oboroonno-fizkylbtyrne xy-delmeriiji ulam yrgenөөr ja-buulga—ene yderel šuxaliin šuxala zorilgo myn. Tus suglaan deere suglaragšad болбол kon-kreetne ujalganuudilji abhan байна gebel, GTO-go negedexi šatlin noormo ygelgin талаар 70 xynyydiji, xojor-doxi šatlin—5 xynyydiji, BGTO-go noormo ygelgin талаар 25 xynyydiji, 100 voro-šilovsko strelooguudilji, PVXO ба GSO-go noormo ygelgin талаар 30 xynyydiji hurgaxa gee.

Tilgeed, oboroonno-fizkylb-tyrne xydelmerinydyilji exi-meer tabixa ба ene талаар Či-tiinske „Spartak“ oobščestvo-toi so-revnovaanida tyryy huuri ezelxe. Galxamšag haixaa Exe oronoо xamaalxlin тyлөө hyyl-šingee duhal šuhan xyrtar te-mesexeer belemdi geze me-dyyilbed.

C. Dor.

BURKOPSOJUUZAI KOLLEKTIIVEI MIITINGIIN

REZOLIYYCE

(Mitting deerens 80 xyn suglarba)

Mongoloi xile deere, japoons-ko-manzuurska vojeenšcinlin provokacioonno jabuulganuud tuxai nyx. Goorbyliin medee-seliji sonosood, Burkopsojuu-zai kollektiv болбол Mongol arada Respyyblikin xilede dobtolon orohon, japoonsko zerlig samurainuudta, erid šan-gaar xariuusaxa gehen aguuljxe Soveed arada hyrte goolstoi negedene.

Bidener болбол negen xyn šingleer, өөхөдгөө amibeilji gamnangyi, Lenin—Staalina aguuljxe xeregei тyлөө ба bi-dentei xani barisaatai baihan Mongol arada respyyblikin xililji xamagaalxaар, xezeedešji belemdi geze, Paarti ба Pravil-telstvlin naiduulnabdi.

„Bidener болбол xarilsan tu-halalsaxa tuxai bidenerei xoo-rondo batalagdahan doogovoroi johoор, Mongol Arada Res-pyiblikin xililji, өөхөдгөө

xile mete, tiime le erid xatuugaar xamagaalxabdi“—gehen nyxer Moolotovoi isto-ričeska zaabariilji medeze bai-nabdi. Tereenilji xyndetei өөр dyrgexebdi.

Bidener xadaa oboroonno ба Osoaviaxilmai xydelmeriiji ton hainaar jabuulxabdi, өөхөдгөө болсөvilg heremzilji ulam yrgexebdi, potrebitelske ko-peraaciin sisteemde ygtehen by-xii plaanuudilji ylyylen dyry-gexebdi geze naiduulnabdi.

Byxesojuuzna Kommunis Bo-lševilg Paarti mandag!

Aguuljxe Staalina mandag! Xydelmerižen Tarlaašanai Ulaan Aarmi ба Ulaan Flood mandag!

Soveed Sojuuzal negedegee maaršal nyx. Vorosillov man-dag!

1939 onoi urgasa xuriaalgada ba xydөө азaxiin produuktnuudiiji beledxelgede beledxel tuxai

BKP(b)-ein Centraalbna Komiteedei ba SSR Sojuuzai Aradai Komissaarnarai Soveedei togtool

BKP(b)-ein CK ba SSSR-ei Sovnarkom bolbol tarilgiji xaruubalaglin talaar hain sanartai xydelmerinydiiji sag bolzorton Jabuulxin, urgasa xuriaalga ba xydөө азaxiin produuktnuudai beledxelgiji tyrgөөr yngergexiin tylөө kolxoozno maassiji, MTS-уудай, sovхoozuудай ба beledxelgiiin oorga- nuudai xydelmerilegsediiji yrgөөnөөr mobilizovaalxa jabadal xadaa partiina, soveed, gazartariaalangai ba beledxelgiiin oorga- nuudai xuxala zorilgonь myn geze toolono.

BKP(b)-ein CK ba SSSR-ei Sovnarkom bolbol yngereg- se zilei tariaa xuriaalgada ba beledxelgede, ilangajaa Çeliaabinska, Oomsko, Novosibirsk, Xoito-Kazaxstaanaal oobla- stьnuudta ba Altain xizaarta yzegdehen alduunuudiiji dabtaza jaabaaji bolxogyi baihan tuxai partiina, soveed, gazartariaa- langai ba beledxelgiiin oorgaunuudta uridшalan hanuulna, ede alduunuud xadaa:

a) kombainanuudai, xuriaalgiin ba tariaa seberlelgiin pro- stoi mašinanuudai remoonitoliin sag bolzortoo dyryggedeeyi ba tedenei muu sanartaigaar remoonitologdohondo;

b) xuriaalgiin prostoi mašinanuudai udxaxanariiji xereg- seegeeyihee, tedeniiji xysed bişeer xereglehede;

c) mexanizaatorska kaadrnuudiiji beledxelgiin xeregei ton muu baihand, tiimehee, urda zygei raloonuudhaa xeden olon kombainoornuud, mexaniguud ba soofernuudiiji deere durasagdahan, zyn zygei raloonuudta abaaxaxa uşartai bol- hon baina;

ç) tariaa xuriaalgiin ba beledxelgiin jabasiji xytelberilxe ba beledxexe xerege niutagal partiina ba soveed oorga- nuudai xytelberilegsedei xozomdohondo—xaragdahan baigaa.

Ede byxii dutuу dunda zylinyyd xadaa durasagdahan ooblastьnuudta tariaaji jixeer geelgede ba tariaanaal xuriaalgiiji ba soxilgiji jixeer udxaruulgaдa xyrgеhen baina, gadna, tariaa soxilgo xede xeden raloonuudta mynөө xyrtter yşөө dyryggedeeyi.

BKP(b)-ein CK ba SSSR-ei Sovnarkom bolbol 1938 onoi urgasaаа xydөө азaxiin produuktnuudai beledxelgiji orga- nizovaalgada uşarehan ton jixenyd dutuunuudiiji temdeglene, dutuunuudai glaavnann xadaa natuuroplaata naçisleni xexiin tula kolxoozuudiiji urgasiin razriaadta oruulaglin xere- giji buruugaar organizovaalgada baihan baina, ene xadaa kolxoozuudta urgasiiji bagadxaigiin ba natuuroplaatiin xem- zeeji iskyysstvennee бага болгохо jabadai eldeb olon faakt- nuudta xyrgеhen baina.

Kolxoozuudiiji urgasiin razriaadta oruulgiin talaar raloо- no komissanuud xadaa gyrende xarşa praaktika gargaдag jabadaldanь, niutagal partiina, komsomoolьsko ba soveed oorgaunuudai xaxaramzagyi xandalgaar ba tedenei xytelberil- legseidi opportuniis xandalgaar bil bolgogdohon lime baidal xadaa BKP(b)-ein CK-gei ba SSR Sojuuzai Sovnarkomoi xa- maaralsahanainь rezьlybьadta, gansaxan le tiixede zahagdahan baina.

Xydөө азaxiin produuktnuudiiji zөөxiin tula avtomati- nanuudai xysed xyrexөөr baiбaaji haань, beledxelgiin kam- paaniliin yjede avtotransportiiji muugaar xereglehen ba ma- šinanuudainь jixeseg xubiiiji bişe bişe aşaanuudta tabiγan deerehee, goi pyynktnyydhee xydөө азaxiin produuktnuud- diiji, ilangajaa tariaaji zөөlgiin xereg udxaruulagdahan baina, eneenei rezьlybьadta, Altain xizaarta, Oomsko, Novo- sibirsk, Çeliaabinska, Xoito-Kazaxstaanska, Kystanalska oobla- stьnuudta, Başkiirsk ba Tatarska ASSR-te zөөgedeeyi ta- riaanainь ton jixe xubинь, soxilgdohon gazartaa mynөө bol- tor yleheer baina.

Tariaa yiledberilgiin baazanuud болон, Soveed Sojuuzai xoito zygei ba zyn zygei raloonuudai ton jixe udxaxanartai bolhiijинь, beledxelgiin oorgaunuud bolbol xpradaa abaagyi baihanainь rezьlybьadta, ede raloonuudta zernoskilauduudiiji ba zernosyilkenyydiiji barilga xadaa urgahan erlitehee jixeer le geegdehen baina, ene xadaa ede raloonuudai beledxelgiin pyynktnyydte ba elivatanuudta noiton ba şigtel oroohonuud- diiji sugluulgada ba byyntenydte oroohiiji xadagalaglin bo- loşogyi praaktikada xyrgеhen baina.

Yngeregse zilei xuriaalgiin ba beledxelgiin kampaani- nuudta uşarehan dutuunuudiiji likvidirovelxin zorilgoor ba ene zilde urgasa xuriaalgiiji ba xydөө азaxiin produuktnuud- dai beledxelgiji sag bolzorton, exim sanartaigaar yngere- giin tula BKP(b)-ei Centraalbna Komiteedei ba SSR Sojuuzai Aradai Komissaarnarai Soveedei togtooxonь xadaa:

I.

OROCHOTO KYLTYYRENYDYIJI XURIAALGA

SSSR-ei Narkomzemiiji, Narkomsovxoozuudiiji, Narkom- pişçeprroomiiji ba Narkommiasmolproomiiji, sojuuzai respyb- likenydte kompartinuudai CK-nydiiji, respyblikenydte aradai komissaarnarai soveedydiiji, partiin ba komsomooloi xizaarnuudai, oblastьno ba raloонno komiteedydiiji, So- veedydte gyisegxexe komiteedydiiji, MTS-уудай, sovхoo- zuudai direektorydiiji ba kolxoozuudai tyryylegseneriiji doo- r dursagdaga xemzeeljabuulganuudiiji yngergexiijинь ujalgalxa gebel:

1) Remoonitlin ynder sanariiji tuilaza, avtomatišlanuudai, kombainanuudai ba xuriaalgiin busad mašinanuudai remoon- itiiji praviitelьstviin togtoohon bolzorto dyrygelgiji xangaxa.

2) Xuriaalgiin exilter, MTS ba sovхooz byride batalag- dahan, kombainova xuriaalgiin plaantai zoxilduulza, uçaas- toguudiiji natuuraaranь, kombainoor byxende tuşaaza yxexe.

3) Kombainanuud ba traaktornuudiiji xydelmerilege belen bolhiijинь şalgaza yxexe ba kombainooroi medelde za- pasnoi şuxala çaastinuudai ba instrymentydte (zvenoo- nuud, ceepьnyy, segmeentnyy, plaanknuud ba busad) komplektnyydiiji ygeze, xuriaalgiin exilxehee 5 xonog urid byxii kombainanuudiiji xydelmerilxe gazartanь abaşalgiiji xangaxa.

4) Xuriaalgiin jabaza baixa yjede, zagoonuudiiji sabşal- giin, bulanguudiiji sabşalgiin, goriuça zөөlgiin, orooho se- berlelgiin ba xataalgiin, soloomo ba poolovuudiiji xuriaalgiin talaar, kombainiiji obluuizvalxinь tulada kolxoozniguudiiji kombaina byride daalgan tabixa ba tedeniiji tariaa seberlel- giin mašinanuudaa ba unaagal amidii xyşөөr ba kolxoozuud- dai avtotransportaar xysed xangaxa.

5) Tariaa xuriaalgiin yjede kombainanuudiiji ba traak- tornuudiiji sag soonь ba narin niagta texniçeske xaruuhal- gaar xangaxa, MTS ba sovхooz byxende 15-20 kombai- nanuudta nege-nege avtoperedvezoit masterskoiji organizo- vaalxa ba ede masterskoinuudiiji kvalificirovanne kaadrnuu- daar, myn tereşelen şuxala instrymentydteer ba zapasnoi çaastinuudaa ykomplektovaalxa.

6) Doorodursagdaga medyyigenyydiiji xaraza yxexiijинь ba SSSR-ei Sovnarkomoi ba BKP(b)-ein CK-gei batalagada gurban xonogoi bolzor soo tabixiijинь Ekonomsoveedei daal- gaxa gebel:

a) kombainanuud ba xuriaalgiin busad mašinanuudai za- pasnoi çaastinuudiiji, ilangajaa tariaa seberlelgiin mašinanuud- dai hagsuurnuudiiji, şlig noito xemnedeg, şignyyr togtoodog ba natuura xemnedeg (pyyrknyy) mašinanuudai zapasnoi çaastinuudiiji Narkomzaagta ba Narkomzemede tabixa tuxai;

b) ene zilei xuriaalgiin kampaanida ybehe sabşalgiin, ta- riaa seberlelgiin mašinanuudiiji bytөөn gargalgiji xurdaaxaxa talaar xemzeeljabuulganuud tuxai.

7) Oroohiiji xadagalxa gazarnuudai remoonitiiji, tereende dizenfeekçiiji, xexe ba şine sklaadskoi barilganuudiiji barilgiin kalendaarna bolzornuudiiji raloонuud byxen tuşaa togtooxo, eneentejee xamta ede xydelmerinyy tuşaa zoxloogdohon plaanaal dyrygelgiin jabasada sag yrgelziin kontroolь xangaxa.

8) Xuriaalgiin exilxehee 9-10 xonog urid, xuriaalgiin toxiooldodog, xydөө азaxiin busad xydelmerinydiiji xuriaal- giin xydelmerinydte zybeer zoxilduulan taaruulgiiji, kombai- nanuud ba xuriaalgiin prostoi mašinanuudiiji zybeer xeregle- giiji uridшalan xaraalza, tariaa xuriaalgiin plaanuudiiji MTS-ууд, kolxoozuud ba sovхoozuudta sag bolzortonь tabilgiji xanga- xa. Tariaa xuriaalgiin plaanuudiiji kolxoozniguudai xamtiin suglaanuud deere ba MTS-уудai ba sovхoozuudai yiledberiliin soveçaanuud deere xelseze yxexe.

9) Xuriaalgiin yjede, kolxoozno avtomatišlanuudiiji er- ximeer, xysedөөr xereglexin zorilgoor, kolxoozniguud—soo- fernuud xadaa kolxoozno maşinaar noormoojoo ylyylen dyry- gexedenь, xydelmeriijинь azalta yderөөr tylexedenь, noormo- hooy ylyy xydelmeri xeheneinь tylөө, azalta ydernyydeinь 50 procentiin xemzeetegeer nemeze tylexiijинь kolxoozuudta rekomendovaalxa.

10) Byxii massiivai zigdeer edieelexiijинь xylleengyigөөr, edieeşehen tariaatal uçaastoguudiiji şileze, kombainar ba xu- riaalgiin prostoi maşinanuudaa xuriaalxa jabadaliiji xangaxiin tula, tus tus uçaastoguudai tariaanaal edieelgelgiji nariaar azag- laza baixa jabadaliiji brigadanuudta baigulxa.

Tariaanaal voskovoi (hyn edieelgelgiin hyyilde, xatuuzaza baixa yje) edieelgelgiin yjede, edieeşehen tariaaji şileze, xu- riaalgiin prostoi maşinanuudaa xadaa exilxe. Xuriaalga xe- heneigee hyyler, xadagdahan byxii tariaagaa uјaxa. Xuriaal- giin prostoi maşinanuudaa xadagdahan tariaaji, xadagdaha- nainь hyyilde, 10-15 xonoghoo xozom bişe, hyyileze dyryge- xe. Xamagai tyryyn buxalnuudhaa soxilgiji organizovaalxa, MTS-уудai molotilьskanuudai syydke byride 20 çaashaa dooşo bişe xydelmerilgiji xangaxa, xadagiiji exilxenei hyyilde 3-5 xonoghoo xozom bişe, tariaanaal soxilgiji exilxe.

11) Xuriaalgada dutaxa toogoinь zergeer, kombainoor- nuud ba tedenei turalagşadiiji exim traktorištnuudhaa beled- xelgede ene darii erid xemzeenydiiji abxiiijинь Kazaxska SSR-ei, Başkiirsk ASSR-ei, Altain, Xabaarovska, Krasnojaars- ka xizaarnuudai, Voronezsko, Staalingraadska, Saraatovska, Kyysrsk, Kyibeşevsk, Oomsko, Novosibirsk ba Çeliaabinska ooblastьnuudai partiina, soveed ba gazartariaalangai oorga- nuudiiji ujalgalxa. Beledxelgede şuxala xeregtei zөөrinydiiji ta- bixiijинь Narkomzemiiji ujalgalxa.

12) Tariaa xuriaalgiin şanarat xoinohoo narin niagta kontroolь baigulza, kombainanuudai deegyyr xadaxa jabadaliiji gargaхaygi, xeedereer xadagiin myrlii narin bolgozo, yxse- noer urgahan, xebteşehen tariaanuudiiji xadaxadaa, jixiiji xu- riaalxin tylөө oroloxogyi. Xadahanai hyyilde, xuriaalgiin by- xii ploogşadnuud deere ylehen koolosnuudiiji morin ba gar tarmuurnuudaa zaabol tarmaza abaxa, myn tereşelen kombai- nar xadahanai hyyler, soloomonuudiiji sugluulga ba hyyil- elgiji jabulxa.

13) Kolxoozoi polevoodçesko brigadiin brigadiir bolbol xuriaalgadan uçaastoguudiiji tuşaan abalgiiji yder byri nariaa jabuulza baixa ba kolxoozoinь tyryylegeşee—ene uçaastogdaxi xydelmerinydte dyryggedehenei hyyilde 3 xonoghoo xozom bişe, brigadiirnuudhaa tuşaan abaxa johotoi geze togtooxo.

14) Tariaa soxilgohoo ba kombainar xuriaalgahaa gara- han oroohiiji ba tereşelen, kolxoozno zernoxranilişçenydte oroohiiji tuşaan abxadaa, tenei şignelgiji, gurim bolgon, kolxoozuudta jabulxa. Kolxoozuudta poolnuudiiji, toog deere ba zernoxranilişçede baihan oroohiiji hain xaruuhalgaar xangaxa. Poolnuud ba tooguud deere oroohonoi xysed bail- giin tylөө xariusalgiiji brigada byxende—brigadiirtenь ba byxilde kolxoozooronь—kolxoozoinь tyryylegsede daalgaxa.

15) Yrehenei uçaastoguudhaa sugluulagdahan, urgasiin ynder şanartai sortovoi yrehenydteer kolxoozuud ba sovхoo- zuudiiji xangalgada imagta le jixe udxaxanar olgozo, raisem- xoozuudta ba kolxoozuud, sovхoozuudai yrehenei uçaas- toguudta oroohoto kыltыyrenyydei tusagaar narin xuriaalgiiji organizovaalxa, eneende exim kombainanuudiiji ba egeel oopetno kombainoornuudiiji tomiloxo. Yrehenei uçaastoguudai xuriaalgiiji tyryyşin eelzeende ba tariaanaal xysed edieeleed baixa yjede jabulxa, tiixedee tereeniiji egeel bogonixon bolzorto dyrygee, yrehenei uçaastoguudhaa ba raisemxoo- zuudai tarilganuudhaa urgasa xuriaalga, soxilgo, zөөlgiin, se- berlelgiin ba xadagalaglin yjede tereeni oroohonoi soortnuud ba kategoorinuudiiji xudxalduulxaygi johotoi.

16) Gyrende orooho tuşaalgiin plaanaal dyrygelgiji xyl- leengyigөөr, yrehenei uçaastoguudhaa xuriaalgadan tariaan- haa yrehenei foondnuudiiji xaaxiijинь kolxoozuud ba sovхoo- zuudta zyşөөreze, yrehenei uçaastoguudhaa xuriaalgadan yrehili tarilgahaa bişe, jamarşii jyymede xereglexe jabadaliiji ogtolon xorixo.

17) Jyriin yrehiji sortovoi yrehөөr xysed andaldagiiji xangaxiin tula, raisemxoozuudai ba yrehenei uçaastoguudai yrehenөөr gadna, myn tarilgiin approbirovanna busad ploog- şadnuudhaa xuriaalgadan sortovoi yrehenydiiji şuxala erig- dexee xemzeegerenь xereglexe. Kolxooz xoorondlin yrehe andaldaglin plaanai ba Gossortfoond, Zagoternoodo sortovoi oroohiiji beledxexe plaanai dyrygelgede ba kolxoozoi өeriinь xereglede şuxala baihan xemzeegerenь, sortovoi tariaaji tu- sargaarlan xuriaalgiiji ba xadagalagliiji xangaxa.

18) Xuriaalgiin yjede ba beledxelgiin plaanaal dyryter, kolxoozniguudta avaansaar yxexiin ba kolxoozuudai азaxiin eritenyydte xereglexin tula orooho, naran seseg ba riisei ot- çisleni xelgiji dooro dursagdahan xemzeeger, 1939 ondo yleexe: oroohonoi talaar—yrehenei uçaastoguudhaa xuriaal- gadan tariaanaal soxilgiji toololşonygygeer, faktiçeske soxil- dohon tariaanaal 10 procentiiji, tyryy, hain xydelmerilze bai- han kolxoozuudta 15 proc. xyrtter jixe bolgoxo; naran sesegi ba riisei talaar—zagotpyynktnyydte tuşalgadan naran sesegi ba riisei 5 procentiiji yleexe.

BKP(b)-ein CK ba SSSR-ei Sovnarkom bolbol yngereg- se zilnyyde yzegdehen, prosooi, kykыryyziin ba naran sese- gei tarilgiin xoinohoo xaruuhalgiin talaar xydelmerinydiiji xeregeexegyи praaktikiiji dabtaza jaabaaji bolxogyi baihan tuxai SSSR-ei Narkomzem, Narkomsovxooz, Narkompişçe- proom, partiina ba soveed organizaacanuudta uridшalan ha- nuulna ba ene zilde ujalgalxanь xadaa:

a) riaduud xoorondnuunь garaar propoolko xelgiji xe- regleze, prosooi yrgen riadna tarilganuudta 2-3-haa dooşo bişe daxin eldyrylgiiji jabulxa;

b) yrgelze tarilganuud deere, 2-3-haa yşөөn bişe daxin

garaar propoolko xexe;

c) kykыryyziin tarilganuudta 2—3-haa dooşo bişe daxin xysed eldyrylgiiji jabulxa.

II

OROCHOTO KYLTYYRENYDYIJI BA NARAN SESEGIJI BELEDXELGE

1) Kontroolьno xemzeenydiiji jabuulxinь tula ba kol- xoozuudai urgasiiji bagadxaalga ba eneegerее, naturopolaa- tiin xemzeei iskyysstvennee dooşoruulgada zoriulagdahan, gyrende xarşa eldeb hedelgenyydiiji ygei xexlinь tula, oobla- stьnuudaxi, xizaarnuudaxi ba respyblikenydixi, Nar- komzaagai tyloegşenerel medelde şalgagdahan xydelmerileg- sediiji ygeze kolxoozuudiiji urgasiin razriaaduudta oruulgiin talaar tedenei xydelmeride şuxala turalamza zyylxiiijинь niu- taguudaxi partiina ba soveed organizaacanuudiiji ujalgalxa.

2) Kolxoozuudiiji urgasiin razriaaduudta oruulgiin talaar, Ypalnarkomzaagai medeeseliji abahanalga hyyler, xojor ne- deelьne bolzorhoo xozom bişe, MTS-ин xydelmerinydte ty- loe şçooduudiiji kolxoozuudta barluulxiiijинь, MTS-уудai di- reektornydyte uridшalan hanuulxa.

Xehen xydelmeriingөө tylөө şçooduudiiji, xydelmeriөө dyrygeheneinь hyyilde 10 xonogoi bolzorhoo xozom bişe ba- riulxaar togtoozo, MTS-уудai xehen xydelmeriin tylөө şçooduudiiji kolxoozuudta sag bolzortonь barluulgiin tylөө, gyrenei urda liçe xariusalgalai baihan tuxainь MTS-уудai direektornydyte uridшalan hanuulxa.

3) 1939 onoi urgasaаа xydөө азaxiin produuktnuudai beledxelgiji organizovanooor ba sag bolzortonь jabuulxin zorilgoor, partiina, soveed ba beledxelgiin organizaacanuud- ta, MTS-уудai ba sovхoozuudai direektornydyte, kolxoozuudai tyryylegsenerete duradaxa gebel:

a) ujalgata tuşaalgiin talaar orooho, riis ba naran sese- giiji gyrende oruulgiiji doorodurasagdahan bolzornuudta (xab- sargalgiiji xara) organizovaalxa;

b) kolxoozuud ba sovхoozuudaa, gyrende tuşaagdaxa oroohonoi tyryyşin xeheghee, xamagai tyryyn gyrenhөө kol- xoozuud ba sovхoozuudai abhan yrehenei, ediee xooloi ba fyraazna sşyidenyyd xuşagdaxa geze togtooxo;

c) ujalgata tuşaalgiin ba natuuroplaatiin talaar yngeregse zilnyydxeti yrynydte oruulgiiji ujalgata tuşaalgi oruulga tuşaa togtoogdohon bolzorto ba gurimaar jabulxa;

ç) kolxoozuud ba sovхoozuud xadaa xysed hain şana- tai orooho, naran seseg ba riisiji, beledxelgiin pyynktnyydte tuşaaxa jabadaliijинь xangaxa, eneenei tula oroohonoi, ilan- gajaa kombainar xuriaalgadan oroohonoi narin hain seber- lelgiiji organizovaalxa.

4. Ene togtool soo xaraalgadahan, sovхoozuudai tuşaaxa tariaanaal talaar zilei plaanaiji, promfinplanuudiijinь tariaa tu- şaalgiin plaantai taaralduulan zoxilduulza ba yngeregse zil- de xyseti baihan gurimiji barimtalza, xubaarilaxiiijинь SSSR-ei Narkomsovxooz, Narkomzem, Narkompişçeprroom ba Narkom- miasmolproomiiji ujalgalxa, yngeregse zilei gurimal johoor, sovхoozuudai promfinplanhaan ylyylen tuşaahan byxii tariaan xadaa xleebozakyipiin yşçoovinuudaa gyrende oruulagdadaг baigaa.

Tariaa tuşaalgiin plaanaiji togtoogdohon bolzor soo, sov- хoozuudai xysedөөr dyrygee jabadaliiji, myn tereşelen, gy- rende tariaaji tuşaalgiin plaanaal xysedөөr dyryggedehenei, yrehenei ba fyraazna foondnuudiiji xaahanai hyyilde sovхoo- zuudta yleze bolxo, byxii ylyy orooho, naran seseg ba riisiji gyrende zaabol oruulxiiijинь xangaxiiji partiina, komsomoolь- ko ba soveed organizaacanuudiiji, sovхoozuudai direektor- nyud ba sovхoozuudai politdeelnyydei naçaalьniguudiiji ujalgalxa.

5) Kolxoozuud, kolxoozniguud ba jednoliçne азaxii- nuudaa oroohiiji tuşaalga bolbol, edeende bariulagdahan ujalganuudai nariaar zoxilduulan jabulagdaxa johotoi, gebel: şinlice, roozь, boboovo kыltыyrenyyd ba kykыryyze xadaa ede kыltыyrenyyd byxen tuşaa ujalgata tuşaalgiin togtoogdo- hon xemzeeger, xarin busad oroohoto kыltыyrenyydei ta- laar—helgedeze bolxogyi baihan, greçlixa ba prooshoo gad- na, alibolxo kыltыyrenyydiiji şileze tuşaaxa erxe olgozo, ede kыltыyrenyyd tuşaa baigulagdahan ujalganuudai xemze- geer jabulxa geze togtooxo.

6) Tariaaji tahaldalgygeer tuşaan abalgiiji ba geeltegyi- geer xadagalagliiji xangaxiin ba 1700 miangan toonь bagta- satai elevaatornuud, sklaaduudai barilgiiji aavgustiin 1-de dyrygexiin tula tariaa beledxelgiin exilxehee urid, sklaaduud, elevaatornuudai hain şanartai remoonitiiji, tedenеi dezinfek- ce xelgiji dyrygee, zagotpyynktnyydiiji şuxala inventaar- nuudaa xangaxa geze Narkomzaagiiji ujalgalxa.

7) Mynөө baihan zernosyilkenyydte remoonit xelgiji ba 1939 onoi barilganuudai plaanaal johoor şine zernosyil- kenyydei barilgiiji aavgustiin 1-de dyrygexiijинь SSSR-ei Nar- komzaag, Narkomzem ba Narkomsovxooziiji ujalgalxa.

8) Narkomzaagai oorgaunuud xadaa beledxegdehen ta- riaaji byyntnydte xadagaldag praaktikiijинь prestыypne xereg myn geze toolood ogtolon buruuşaxa ba beledxelgiin şine kampaaniliin yjede imagta le uşarnuudta, SSSR-ei praviitelь- vahaa tusagaar zyşөөrelgygeer, tariaaji byyntenydte xa- dagalxa jabadaliiji gargaдanda zemetе niuurnuud xadaa za- kooniiji xazagairuulagşadta toologdozo, ygoloovno xaiusal- gada xabaaduulagdaxa geze togtooxo.

BKP(b)-ein CK ba SSSR-ei SNK gei togtooloi yrgelzelelenb udaadaxi noomerto.

ZAHABARI

„B.-M. Ynen“ gazeedei ijyyniin 26-nai noomerol 1-dexi xudahanda „SSR Sojuuzai Uhan-Seregei floodoi yder“ tuxal medeeselde, „SSR Sojuuzai Uhan-Seregei Floodoi yderiiji“ zil byride ijyyniin 24-de yngeregexe“ geed zahaza unşaxa.

**

Myn, „B.-M. Ynen“ ijyyniin 28-nai noomerol 2-dexi xudahanda „Religioozno ylegdelnydte yrgen froontoor le- mesexe“gehen podvaalьna statьjaag 2-doxi koloonkin deerehe 2-doxi abzaacai exiliji „Yşөө 1918 ondo...“ geed sa- şaa baihaaranь unşaxa; ene statьjaag 3-doxi koloonkin deerehe 14-dexi myriiji ilgeze unşaxa: „...religioozno xuşanaal praazdniguudiiji...“ saaşaa baihan johooronь.

REDAAKKA.

Харуусалгата редакторай орологшо Г. ДАШИЦЫРЕНОВ.